

B&W Adviesnota

Onderwerp	Artikel 38 vragen derdelanders Oekraïne
Zaaknummer	
B&W datum	23 april 2024
Naam steller	Medewerker team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	M.C. Uitdehaag

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met M.C. Uitdehaag op 15 april 2024

Openbaarheid

Ja, na informeren betrokkenen (fractie PvdA en raad).

Bevoegd orgaan

Burgemeester

Ter kennisname aanbieden via de griffie aan de fractie van de PvdA en de Raad

Advies

1. Ervan kennis te nemen dat de burgemeester als bevoegd bestuursorgaan de artikel 38 vragen van de fractie PvdA Venray over derdelanders in de gemeente Venray overeenkomstig bijgevoegde brief gaat beantwoorden.

Inleiding

De fractie PvdA Venray heeft een aantal vragen gesteld over wat de handelwijze is van uw college in relatie tot derdelanders die in de gemeente Venray verblijven. Dit gelet op het besluit van de Raad van State (verder RvS) over de rechtmatigheid van de beëindiging van de tijdelijke bescherming voor derdelanders met een tijdelijk verblijf in Oekraïne en de daarop volgende juridische procedures, waarbij in een aantal gevallen afgeweken is van de uitspraak van de RvS. Deze gang van zaken heeft geleid onder meer tot onrust en (rechts)onzekerheid onder derdelanders, diverse (ook nog lopende) juridische procedures, veel media-aandacht, maar ook tot vragen vanuit de (steun)fractie PvdA Venray hoe de handelwijze is ten aanzien van de derdelanders, die in de gemeente Venray verblijven. In bijgevoegde brief worden deze vragen beantwoord door de burgemeester als verantwoordelijk bestuursorgaan.

Beoogd resultaat

Helderheid geven over de situatie voor de derdelanders, die in de gemeente Venray verblijven.

Argumenten

1.1 Uw college, de fractie PvdA en de raad zijn geïnformeerd

Op 17 januari 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de RvS uitspraak gedaan in hoger beroep over de rechtmatigheid van de beëindiging van de tijdelijke bescherming voor derdelanders met een tijdelijk verblijf in Oekraïne. De Afdeling heeft geoordeeld dat de tijdelijke bescherming niet per 4 september 2023 beëindigd mocht worden, maar wel van rechtswege (inmiddels) geëindigd is op 4 maart 2024. De IND heeft hierop nieuwe terugkeerbesluiten genomen. Meerdere derdelanders verblijvend in Nederland zijn hiertegen in beroep gegaan en hebben voorlopige voorzieningen aangevraagd bij rechtbanken.

Verschillende rechtbanken hebben in de tussentijd voorlopige voorzieningen getroffen en ook zijn er in hoger beroep uitspraken gedaan, waarbij in een aantal gevallen afgeweken wordt van de uitspraak van de RvS. Daarnaast heeft de rechtbank Amsterdam om uitleg van de rechtsregel gevraagd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. De RvS heeft hierop in een zestal individuele zaken geoordeeld dat deze derdelanders in afwachting van antwoorden van het Hof van Justitie van de Europese Unie en daarmee in afwachting van de behandeling van hun beroepszaak, in Nederland mogen blijven en behandeld worden alsof het recht op de tijdelijke bescherming nog van toepassing is. Met beantwoording van de vragen, zoals gesteld door de fractie PvdA Venray, schept de burgemeester duidelijkheid voor wat betreft de situatie van de derdelanders, die in de gemeente Venray verblijven.

1.2 De burgemeester is het bevoegd bestuursorgaan

Op basis van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne is de burgemeester het bevoegd bestuursorgaan en draagt hij zorg voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne met uitzondering van minderjarige ontheemden.

Kanttekeningen of risico's

Niet van toepassing.

Communicatie

De betrokken derdelanders zijn geïnformeerd over het standpunt van de burgemeester.

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Vervolgtraject besluitvorming

Na de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie neemt de burgemeester een besluit over hoe verder.

Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Art. 38 vragen PvdA derdelanders
2. Beantwoording art. 38 vragen PvdA derdelanders

Naslagwerk

Niet van toepassing

Venray, 09-04-2024

Onderwerp: derdelanders Oekraïne

Geacht College,

De afgelopen weken hebben wij als PvdA met verbazing naar het nieuws gekeken over de onmenselijke situatie waarin derdelanders uit Oekraïne terecht kunnen komen. Gemeenten hebben de mogelijkheid om vluchtelingen uit Oekraïne, die geen Oekraïense nationaliteit hebben, op straat te zetten. Dit heeft in andere gemeentes al geleid tot onmenselijke situaties. Vluchtelingen worden gewoon op straat gezet zonder dat ze hulp krijgen, omdat ze niet over het juiste papiertje beschikken. Echter hebben zij wel hetzelfde meegemaakt als mensen met een Oekraïense nationaliteit en ook zij hebben moeten vluchten voor de oorlog.

Wij zien een “waardige opvang voor iedereen” ook als een mensenrecht. Daarnaast heeft de Raad van State aangegeven dat een aantal derdelanders voorlopig hun rechten behouden in afwachting van een uitspraak van het Europese hof¹.

Wij willen graag de volgende vragen stellen over de situatie in Venray en over welk beleid ons College voert met betrekking tot deze derdelanders:

1. Kan het College aangeven of er derdelanders in de gemeentelijke opvang voor Oekraïners zijn? Zo ja, hoeveel?
2. Verwachten u dat het aantal derdelanders zal toenemen?
3. Is het College het met ons eens dat het op straat zetten van derdelanders inhumain en niet rechtvaardig is?
4. Wat is het beleid dat het College gaat voeren met betrekking tot de derdelanders indien er nu al derdelanders worden opvangen?
5. Is het College bereid te wachten met eventuele stappen tot het Europees hof uitspraak heeft gedaan?
6. Is het College bereid deze derdelanders alsnog opvang te blijven bieden, ongeacht de uitspraak van het Europees hof, mits dit door landelijke wetgeving wel mogelijk blijft?

Met vriendelijke groet,

Henk Bisschops

Namens (steun)fractie PvdA Venray

1. <https://nos.nl/artikel/2515387-staatssecretaris-opvang-derdelanders-mag-stoppen-ondanks-uitspraak-raad-van-state>

Fractie PvdA Venray
De heer H. Bisschops

Datum 23 april 2024

Ons kenmerk --

Pagina 1 van 2

Behandeld door Monique Janssen

Datum uw brief 9 april 2024

Uw kenmerk --

Onderwerp Derdelanders Oekraïne

Geachte heer Bisschops en leden van de fractie,

Op 9 april 2024 heeft u schriftelijk een aantal vragen gesteld over de derdelanders, die in de gemeente Venray worden opgevangen. Deze vragen zijn gericht aan het college van burgemeester en wethouders. Op basis van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne is de burgemeester het bevoegd bestuursorgaan. Vandaar dat ik uw vragen beantwoord, zoals u hierna kunt lezen.

1. *Kan het College aangeven of er derdelanders in de gemeentelijke opvang voor Oekraïners zijn? Zo ja, hoeveel?*

Op dit moment verblijven er vijf derdelanders in de gemeente Venray. De situatie voor deze vijf personen ziet er als volgt uit:

- Twee personen volgen de asielprocedure en wachten op overname door het COA. Op verzoek van de staatssecretaris Van der Burg worden deze twee personen vrijwillig opgevangen in de gemeentelijke opvang totdat zij kunnen verhuizen naar een COA-locatie. De hiermee samenhangende kosten kan de gemeente declareren bij het COA.
- Voor één persoon heeft de rechtbank Roermond op 29 maart jl. een voorlopige voorziening uitgesproken en aangegeven dat deze persoon behandeld dient te worden als een vreemdeling, die nog onder de tijdelijke bescherming valt, in ieder geval tot vier weken nadat op het beroep is beslist. Ik heb hierop besloten geen onomkeerbare besluiten te nemen en de uitspraak te respecteren. De opvang van deze persoon binnen de gemeentelijke opvang wordt dan ook voortgezet.
- Twee personen, waarvan één persoon in de gemeentelijke opvang verblijft en één persoon in de particuliere opvang, geven aan in afwachting te zijn van een brief van de IND. Bekend is dat de IND achterstanden heeft en de verwachting is dat de gemeenten na 22 april over een actueel overzicht kunnen beschikken. Voor deze twee personen heb ik besloten niet tot uitzetting over te gaan en in elk geval de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie af te wachten. Dit gelet op de ontstane juridische 'chaos' en daarmee samenhangende (rechts)onzekerheid, maar ook ter voorkoming dat personen met onbekende bestemming gaan vertrekken en daarmee wellicht illegaal in Nederland gaan verblijven.

Ik realiseer me overigens dat ik hiermee afwijk van de lijn, die de staatssecretaris volgt.

2. *Verwacht u dat het aantal derdelanders zal toenemen?*

Dit ligt niet in de lijn der verwachting.

3. *Is het College het met ons eens dat het op straat zetten van derdelanders inhumain en niet rechtvaardig is?*

In de wetenschap dat de IND achterstanden heeft en derdelanders, die geen bescherming meer genieten, op dit moment niet in vreemdelingenbewaring worden gezet, zou uitzetting inderdaad betekenen dat personen letterlijk op straat worden gezet met alle gevolgen voor de betrokkenen zelf en de maatschappij van dien. Ik wens hieraan niet mee te werken en word hierin gesteund door het college.

4. *Wat is het beleid dat het College gaat voeren met betrekking tot de derdelanders indien er nu al derdelanders worden opvangen?*

Het beleid is om een pas op de plaats te maken en de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie af te wachten.

5. *Is het College bereid te wachten met eventuele stappen tot het Europees hof uitspraak heeft gedaan?*

Ja, zie ook het antwoord op vraag 1 en 4.

6. *Is het College bereid deze derdelanders alsnog opvang te blijven bieden, ongeacht de uitspraak van het Europees hof, mits dit door landelijke wetgeving wel mogelijk blijft?*

Vluchtelingen uit Oekraïne verblijven op basis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming in EU-lidstaten, waaronder in Nederland. Deze Europese richtlijn vormt de basis voor nationale wet- en regelgeving. De uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie is in die zin ook bepalend voor hoe de landelijke wetgeving geïnterpreteerd moet worden. Dit is ook reden om de uitspraak van het Hof af te wachten om op basis daarvan de vervolgstap te bepalen.

Ik hoop hiermee uw vragen afdoende beantwoord te hebben.

Met vriendelijke groet,

M.C. Uitdehaag
Burgemeester